

[Undervisningsministeren.]

til af Hensyn til de stærkt religiøse og paa en bestemt Maade religiøst betonedede og prægede Forældre; der maa Frihed til. Det var ogsaa, hvad baade Socialdemokratiets Medlemmer i den store Skolekommission og andre Medlemmer af Skolekommissionen ønskede og stillede Forslag om, og jeg røber ingen Hemmelighed, naar jeg meddeler — det har allerede været offentligt fremme i Pressen —, at et Underudvalg, som er nedsat af det for Tiden siddende kirkepolitiske Udvalg, et Underudvalg, hvori alle kirkelige Retninger, saa vidt jeg husker, er repræsenteret, har afgivet en enstemmig Indstilling om, at Religionsundervisning gøres til et frit Fag, hvor Forældrene maatte ønske det, og ligeledes gøres til et frit Fag for Læreren. Han kan, hvis han selv ønsker det, eller Befolkningen ønsker det, fritages for Religionsundervisning, hvorved jo i Virkeligheden Grundlovens Paragraf om Religionsfrihed først for Alvor føres ud i Livet paa dette Omraade.

Jeg har gjort disse Forhaandsbemærkninger for at bortrydde en Del Misforstaaelser, der i Diskussionen altid ophober sig paa dette Punkt. Jeg slutter med at sige herom, hvad jeg begyndte med at sige: at det vedrører i og for sig ikke dette Forslag, som handler om Skolens indre og ydre Organisation, om Rammerne. Men vor Religionsundervisning i Folkeskolen bliver fremdeles ganske, som den hidtil har været.

Det første Led i Skoleorganisationen bliver altsaa Forældreraadene; over dem bygges Skolenævnene, sammensatte af Kommunalbestyrelsens Skoleudvalg eller saa mange, som der maatte komme med derfra, og et tilsvarende Tal valgt af Forældreraadene med en Formand udpeget frit af Kommunalbestyrelsen. Disse Skolenævn faar bortset fra de Opgaver, der udtrykkeligt er henlagt til Forældreraadene, i det væsentlige de Opgaver af administrativ, skolemæssig Art, som de nuværende Skolekommissioner har. Disse Skolenævn i hver Kommune bliver Lærernes foresatte og fører Tilsyn med deres Embedsgerning. Den økonomiske Myndighed og Magt bliver helt ud hos Kommunalbestyrelsen.

Forslaget indledes med nogle Paragraffer, der omhandler Kommunalbestyrerne. Intet kan vedtages endeligt, hverken af Forældreraad, Skolenævn eller andre Skolemyndigheder, som har økonomisk Rækkevidde; det er Kommunalbestyrelsen, der har det afgørende Ord.

Kommunalbestyrelsen faar efter mit

Forslag ligeledes i Overensstemmelse med den store Skolekommissions store Flertals Indstilling og i Overensstemmelse med Fru Nina Bangs Forslag Kaldsret overfor alle de Lærerembeder, der ikke besættes af Kongen, altsaa Overlærer-, Skoleinspektør-, Skoledirektør- og Rektorembeder. Kommunalbestyrelsen faar Kaldsretten, men Indstillingsretten gaar til Skolenævnet, hvor det drejer sig om Ansættelse af Lærere ved det samlede Skolevæsen. Hvor det derimod drejer sig om Ansættelse af Lærere ved en enkelt Skole, ordnes det saaledes, at Forældreraadet sammen med et tilsvarende Antal af Kommunalbestyrelsen udpegede Medlemmer af Skoleudvalget samt Skolenævnets Formand gør Indstilling til Kommunalbestyrelsen om, hvem de ønsker til Lærer, saaledes at Forældrene derigennem faar en væsentlig Indflydelse. Hvor det drejer sig om en Kommune med en enkelt Skole, bliver Ordningen ganske simpel, for der falder Indstillingsudvalget sammen med Skolenævnet — det bliver f. Eks. 2 eller 3 Repræsentanter for Forældrene og 2 eller 3 Repræsentanter for Sogneraadet samt Formanden. Jeg vil dog sige, for at der ingen Misforstaaelse skal være, at medens jeg venter, at mange vil foretrække denne Ordning fremfor de direkte af de kommunale Vælgere valgte Skolekommissioner, vil andre maaske til Gengæld sige, at vi derved faar en dobbelt Administration. Hele Lovforslaget tilsigter imidlertid at forenkle Skoleadministrationen — jeg tror ogsaa, der er lykkedes —, og der sker i Virkeligheden ingen Fordobling eller Vidtløftiggørelse af Administrationen paa dette Punkt, fordi Forældreraadet og Skolenævnet har hver sine ganske bestemte Opgaver, som er fastslaaet i Lovforslaget, de griber ikke ind paa hinandens Omraade, ingen Sag gaar fra den ene til den anden, bortset fra det ene Punkt med Paataleretten, hvor Forældrene kan indanke Sagen til Skolenævnet, men selve Paataleretten har Skolenævnet; i øvrigt har de hver for sig ganske adskilte Opgaver, der bliver ikke Tale om, at en Sag skal sendes fra den ene Myndighed til den anden. Det er jo det, der nu vidtløftiggør hele Skoleordningen, idet vi har Skoleraad, vi har Kommunalbestyrerne med Skolekommissioner, vi har Skoleudvalg, og vi har Skoledirektioner, og Ministeriet kan kun føre Forhandling gennem Skoledirektionen, hvad der medfører en uhyre vidtløftig Korrespondance, og det er dette, Lovforslaget søger at komme bort fra i størst mulig Grad.